
Stosunek Polaków do Unii Europejskiej

RAPORT Z BADANIA JAKOŚCIOWEGO DLA:
GRUPA EFDD - EUROPA WOLNOŚCI I DEMOKRACJI BEZPOŚREDNIEJ

MAREK GRABOWSKI

WARSZAWA, 29 MARCA 2019

Metodologia i próba badania

Metoda:

- 4 Rozszerzone grupy fokusowe (EGD) trwające do 2,5 godziny.

Próba:

- Kobiety i mężczyźni
- Wiek: 20-45 lat (podział na grupy wiekowe 20-30 lat i 31-45 lat)

Lokalizacja:

- Warszawa (grupy przeprowadzone 22.03.2019r.)
- Skarżysko-Kamienna (grupy przeprowadzone 25.03.2019r.)

Kochamy Polskę

Symbole narodowe
Historia Tradycja Patriotyzm
Piękne krajobrazy
Polska to... Nasza ojczyzna
Gościnność
Język polski Religijność Konserwatyzm
Pierogi, bigos, schabowy
Jan Paweł II
Żubry
Bociany
Narzekanie
Tematy polityczne: Konstytucja,
500+, sądownictwo

Polska jest najważniejsza

- **Polakom zależy na swojej ojczyźnie. Myśląc o potrzebach względem Polski dla Polaków najważniejsze jest aktualnie:**
 - **Bezpieczeństwo kraju** – rozumiane przede wszystkim przez pryzmat zagrażającego terroryzmu pojawiającego się w krajach Europy zachodniej wraz z napływem imigrantów, silnych sąsiadów (zagrożenie zwłaszcza ze strony Rosji Putina).
 - **Wolność w dokonywaniu wyborów oraz stanowieniu prawa** – Polska powinna decydować o tym z kim chce współpracować, na jakich zasadach oraz być wyłącznym decydującym w sprawie prawa obowiązującego u nas w kraju (zagrożeniem UE kierowana przez Niemcy).

Warto podkreślać kwestie związane z interesem Polski, jej bezpieczeństwem i suwerennością.

Jesteśmy częścią Europy

- Europa postrzegana przede wszystkim jako kontynent oraz ludzie ją tworzący. Kojarzona jest pozytywnie przede wszystkim z podróżami, kulturą, basenem Morza Śródziemnego oraz włoską kuchnią. Polska postrzegana jest jako naturalna część Europy.
- Na mapie Europy Polska znajduje się w trudnym położeniu geopolitycznym, między Niemcami, a Rosją. W porównaniu do krajów zachodniej Europy, Polska jest nieco biedniejsza z czym Polacy się nie pogodzili.
- Posiada bogaty kapitał kulturowo-społeczny co jest uznawane za dużą wartość. Zarówno wyborcy PiS, jak i Kukiz'15 oraz Konfederacji znają wartość swojego kraju i nie posiadają kompleksów w stosunku do krajów zachodniej części Europy.

Główna różnica w postrzeganiu oraz mówieniu o Europie oraz Unii Europejskiej:

- Europa to kontynent oraz ludzie
- Unia Europejska to sztuczny twór polityczny

UE powstała w szczytnych celach

- **Idea Unii Europejskiej oceniana jest pozytywnie.** Główne cele Unii Europejskiej to:
 - Zapewnienie większego bezpieczeństwa krajom członkowskim
 - Umożliwienie ściślejszej współpracy handlowej
- **Wejściu Polski do UE towarzyszyła ekscytacja oraz nadzieja na lepszą przyszłość.**
- **W miarę upływu czasu „euroeuntuzjizm” słabł i obecnie w percepcji badanych liczba zwolenników i przeciwników wyrównała się, a być może nawet przeciwnicy UE przeważają liczebnie.**

Wyczuwalny pogarszający się stosunek Polaków do Unii Europejskiej na przestrzeni lat.

UE stała się zbiurokratyzowanym tworem

- Obecny kształt Unii Europejskiej ma w oczach badanych coraz mniej wspólnego z jej pierwotnymi założeniami. **UE postrzegana jako bardzo zbiurokratyzowany twór polityczny realizujący coraz bardziej skrajne postulaty (powszechnie używane i rozumiane słowo lewactwo”)**. Na obecności w UE zyskują obecnie najbardziej Niemcy oraz Francja – postrzegane jako kraje posiadające największe profity z obecności w UE, dyktujące warunki innym krajom.
- Panuje powszechne przekonanie, że UE nie zależy na dobru Polski, a powinno – rozwój Polski przekładałby się również na rozwój UE.
- **Struktura UE postrzegana jako skomplikowana**, trudna do zdefiniowania. Składająca się z kilku organów:
 - Parlamentu UE – porównywanego do polskiego sejm, miejsca w którym toczą się obrady europarlamentarzystów.
 - Komisji Europejskiej – stanowiącej o prawach obowiązujących na terenie UE
 - Rady Europy – dla niektórych respondentów rodzaj rządu
 - Trybunał Europejski: Luksemburg/ Haga – rodzaj sądu do rozstrzygnięcia spraw pomiędzy państwami, obywatelami a państwami, forma opresyjnej instytucji (sporadycznie)
- **Rządzący UE to przede wszystkim nazwiska niemiecko i francusko brzmiące, co dopełnia wizerunku związku krajów rządzącego przez 2 kraje. Do osób mających największy wpływ na działania UE zaliczani są:**
 - Angela Merkel – kanclerz Niemiec wywierająca duży nacisk na działania UE, za jej naciskami do Europy została wpuszczona fala uchodźców.
 - Jean-Claude Juncker
 - Frans Timmermans
 - Donald Tusk – część badanych wskazuje również nazwisko Tuska – polskiego obywatela będącego wysoko w strukturach UE, dla którego interesy Unii Europejskiej ważniejsze są, niż interesy Polski.
- **Dla większości respondentów realnie Unią Europejską rządzą politycy Niemiec i Francji. W opinii większości respondentów Polska kierowana jest faktycznie przez polityków z Niemiec.**

UE popada w totalitarne zapędy

- **Obecnie Stosunek Polaków do Unii Europejskiej jest raczej negatywny, Unia Europejska postrzegana jako rządy niemiecko-francuskie wymagające podporządkowania się, wywierające nacisk w wielu kwestiach:**
 - **Otwarcia granic na uchodźców** - przekonanie, że obecne władze nie dopuszczają do przyływu uchodźców. Pomimo tego, że widoczny jest coraz większy przyływ ludzi zza granicy (Ukraina, Bangladesz, Pakistan) zwłaszcza w Warszawie, nie jest utożsamiany z naciskiem UE.
 - **Kulturowych i ideologicznych – UE próbuje narzucać zmiany związane z ideologią gender: zarówno w Warszawie jak i Skarżysku-Kamienna panuje przekonanie, że mniejszość próbuje narzucać prawa większości dotyczące:**
 - **Edukacji seksualizującej dzieci** zgodnej z zaleceniami WHO - silny sprzeciw zarówno w Warszawie („niech wprowadzają coś takiego u siebie”, sprzeciwy wobec karty LGBT+), jak i w Skarżysku-Kamienna („jeśli trzeba będzie wyjdziemy ze sztchetami”).
 - **Legalizacji związków jedнопłciowych** – kwestia budząca kontrowersje – „pewnych granic nie można przekraczać, dziecko potrzebuje matki i ojca”, choć część zwolenników PiS nie posiada w tej kwestii wyraźnych barier.
 - **Postępującej kwestii aborcji** – sprzeciwy wobec silnemu złagodzeniu aborcji, dotyczącej np. możliwości aborcji nienarodzonych dzieci u których stwierdzono Zespół Downa.
 - **Spraw wewnętrznych**, dotyczących w Polsce zwłaszcza sądownictwa
 - **Dostawców źródeł energii**
 - **Narzucanie rozwiązań związanych z ekologią** – jedyna z kwestii narzucanych przez UE, która w badaniu oceniona została pozytywnie przyczyniając się do lepszego stanu środowiska.
- **Istotne jest przekonanie, że w praktyce polskie prawo stoi poniżej prawa europejskiego.**

Wizerunkowi UE jako instytucji totalitarnej (w Skarżysku-Kamienna porównywanej nawet do ZSRR i III Rzeszy, gdzie Polska jest „wolną kolonią”) sprzyja fakt, że UE nie znosi sprzeciwu, nakładając kary finansowe na kraje członkowskie nie realizujące postulatów.

Polska jest zagrożona zmianami kulturowymi i ideologicznymi. Atak na rodzinę i kulturę!

Istnieje przekonanie, że Polska jest coraz bardziej zagrożona zmianami kulturowymi i ideologicznymi, dotyczącymi:

- **Uchodźców** – naciski UE na wpuszczanie uchodźców – silna obawa o ataki terrorystyczne (silniejsza w Warszawie), nieprzestrzeganie przez uchodźców naszej kultury i nieasymilowanie się. Większość badanych (brak istotnych różnic między Warszawą i Skarżyskiem-Kamienna) nie posiada jednak barier przeciwko przyptywowi imigrantów ekonomicznych, przybywających do Polski za pracę – bariery przed wpuszczaniem do Polski osób nie pracujących, żyjących jedynie z zasiłków. Obecne rządy PiS postrzegane są jako stawiające silny opór UE w sprawie przyjmowania uchodźców, co zgodnie uznawane jest przez badanych za plus obecnej władzy.
- **LGBT+** – wzbudzająca największe kontrowersje kwestia seks-edukacji zgodnej z zaleceniami WHO najmłodszych. Silne głosy sprzeciwu zarówno w Warszawie (w której aktualnie toczy się sprawa wprowadzenia karty LGBT+ oraz wprowadzenia do szkół latarników), jak i Skarżysku-Kamienna (silne przekonanie ludzi o braku możliwości wprowadzenia seks-edukacji w ich mieście – głosy o tym, że protesty mogłyby przybrać nawet agresywną formę). Na kwestie te nakłada się również sprawa legalizacji tzw. małżeństw jedнопłciowych i adopcji dzieci – kwestia budząca bardzo wiele negatywnych emocji
- **Zatracania polskiej tradycji i kultury** – rozszerzający się na terenach Unii Europejskiej multi-kulturalizm prowadzi do zatracania kultury narodowej, osłabienia tradycji oraz religii (pojawiającej się częściej w Skarżysku-Kamienna – „już zaczynają nas gotować, każą zdejmować krzyże) – uchodźcy wraz z którymi postępuje islamizacja Europy, narzucają swoją kulturę, nie akceptując obowiązującej w krajach do których przyjeżdżają.
- **Aborcji** – która już w niektórych krajach przekłada się silny nacisk na abortowanie dzieci u których zdiagnozowano np. Zespół Downa (Islandia).

Eurosceptycyzm jest widoczny i przybiera różne formy

Istnieje kilka form Eurosceptycyzmu, UE postrzegana jest jako:

- **Coraz bardziej skierowana w stronę ideologii lewicowej**, wymagająca coraz większego podporządkowania się krajów członkowskich, narzucająca większości prawa stanowione oraz premiujące mniejszości.
- **Posiadająca wiele wad, niezbyt lubiana, ale obecność Polski w UE postrzegana jako niezbędna** dla dalszego dobrego funkcjonowania Polski.
- **Organ, który nie będzie już w stanie zaoferować wiele więcej Polsce** – Polska osiągnęła już maksymalny punkt rozwoju dzięki obecności w UE, w przyszłości Polska będzie musiała więcej dopłacać związkowi, niż otrzyma pieniędzy.
- **Nie posiadająca przyszłości** – wśród części badanych pojawia się hipoteza o zbliżającym się upadku UE - kwestia Brexitu stanowi dla badanych wiarygodne potwierdzenie hipotezy – stanowisko częściej pojawiające się w Skarżysku-Kamienna.

Polska jest w zwarceniu z UE

Istnieje silne przekonanie o zwarceniu Polski z UE. Spory dotyczą przede wszystkim kwestii:

- **Polskiego sądownictwa** – naciski UE w sprawie reformy polskiego sądownictwa.
- **Cudzoziemców** – naciski UE na otwarcie granic na uchodźców i zobowiązanie się do ich przyjęcia.
- **Sprzeciwu Polski wobec wprowadzenia przez Polskę waluty €** - UE chciałaby wprowadzić wspólną walutę na terenie całej UE.
- **Ekologii** – nacisków UE przejawiających się m.in. w tematach takich jak: kwestia Białowieży, korników, źródeł energii oraz smogu.

Obecna władza postrzegana jest jako dość skutecznie sprzeciwiająca się Unii Europejskiej. Polityka niegodzenia się na wszystko co zaproponuje UE oceniana jest pozytywnie. Panuje obawa, że w przypadku objęcia władzy przez PO nastąpiłyby w Polsce totalitarne rządy UE.

Łączy nas jednak z UE wiele interesów

UE pomimo wielu wad postrzegana jest jako źródło współpracy międzynarodowej. Obecność Polski w UE skutkuje m.in.:

- ↗ **Obecnością w strefie Schengen** – dającą możliwość swobodnego przekraczania granic, co jest ważne zarówno z perspektywy prywatnej badanych (łatwiejsze podróżowanie), jak i biznesu.
- ↗ **Otwarcie rynków** międzynarodowych umożliwiających wymianę towarową z krajami unijnymi.
- ↗ **Obecnością dużych fabryk europejskich firm w Polsce**
- ↗ **Dofinansowaniem** do:
 - ↗ Budowy dróg
 - ↗ Przebudowy szpitali
 - ↗ Przebudowy uczelni
 - ↗ Budowy metra (korzyść silna zwłaszcza w przypadku mieszkańców Warszawy)
 - ↗ Rolnictwa – dotacje dla rolników (korzyść silna zwłaszcza w przypadku mieszkańców Skarżyska-Kamienna)
 - ↗ Małych firm – dotacje dla przedsiębiorców
- ↗ **Możliwością wymiany studenckiej Erasmus (głównie Wawa)**

Wyjście Polski z UE jest mało realne

- Pomimo wyraźnego konfliktu między Polską, a Unią Europejską, bilans zysków i strat oceniany jest na chwilę obecną w większości wciąż na plus. Działania, które udały się zrealizować dzięki środkom pozyskanym z dofinansowania UE są obecne w polskiej świadomości, widoczny jest rozwój Polski, który nastąpił po 2004 roku.
- Dodatkowo zwolennicy PiS oraz część zwolenników Konfederacji/Kukiz'15 nie potrafi wyobrazić sobie jakby mogła funkcjonować Polska poza Unią Europejską. Brak wyobrażenia Polski bez UE jest silny zwłaszcza u osób młodszych, dorastających za czasów Polski w UE – nie pamiętających funkcjonowania Polski bez Unii Europejskiej.
- **Obawy dotyczące wyjścia Polski z UE dotyczą przede wszystkim:**
 - Zagrożenia ze strony Rosji
 - Dalszej współpracy z krajami członkowskimi - obawa, że w przypadku wyjścia Polski z Unii Europejskiej, fabryki mogłaby zostać przeniesiona z Polski.
 - Ewentualnych kar finansowych nakładanych przez UE niedotrzymanie/zerwanie warunków umowy.

Większość badanych uważa, że na chwilę obecną Polska powinna pozostać w Unii Europejskiej.

Może jednak nadejść moment, w którym Polexit będzie niezbędny

Działania Unii Europejskiej stają się niepokojące. Badani zgodnie twierdzą, że jeśli zapędy totalitarne UE nasilą się i będzie wymagane od Polski podporządkowanie się zwłaszcza w kwestiach kulturowych i ideologicznych, Polexit może okazać się jedynym wyjściem.

W przypadku wyjścia z UE najważniejsze byłoby wypracowanie jak najlepszych warunków opuszczenia związku przez Polskę.

Testowane scenariusze

- A. 1. Polska w referendum decyduje o opuszczeniu unii, opuszcza wspólny jednolity rynek oraz unię celną. Samodzielnie negocjuje z unią bądź bilateralnie ze wszystkimi państwami członkowskimi i państwami trzecimi nowe umowy handlowe i przepływu osób.
- B. 2. Dochodzi do kryzysu walutowego w eurozonie, Komisja Europejska narzuca przymusową składkę na rozwiązanie problemu. Państwa spoza unii walutowej buntują się. Dochodzi do dezintegracji unii, sporu kompetencyjnego. Z powodu dużego chaosu i de facto braku istnienia UE Polska podejmuje decyzje o samodzielnym prowadzeniu polityki handlowej i wyłączne kompetencje UE przejmuje Warszawa.
- C. 3. Integracja UE postępuje. Powstaje wspólnotowa armia, politykę fiskalną prowadzi UE, rezygnujemy z prowadzenia samodzielnej polityki zagranicznej. Komisja Europejska wprowadza rozporządzeniem małżeństwa tej samej płci, adopcje i surogacje w całej UE. Powstaje europejskie superpaństwo.
- D. 4. Polska opuszcza Unię Europejską, ale pozostaje w strefie Schengen i w jednolitym rynku unijnym. Zerwane zostają związki polityczne, ale ekonomiczne pozostają.

Niektóre scenariusze wyjścia z UE mogą stać się realne

- **Spośród testowanych scenariuszy za najbardziej niepokojący scenariusz uznawany jest C). O ile perspektywa posiadania wspólnej armii nie stanowi dla większości badanych bariery (dla niektórych bywa atutem wzmacniającym poczucie bezpieczeństwa – Polska nie posiada aktualnie licznej armii), perspektywa wymuszenia legalizacji związków jedнопłciowych budzi kontrowersje.**
- **Wyjście Polski z UE na warunkach opisanych w koncepcie D) uznawane jest za najlepsze z możliwych. Dzięki temu Polska zachowałaby największy atut bezpośrednio dla badanych – możliwość swobodnego podróżowania w strefie Schengen, a także zachowała aktualne stosunki międzynarodowe z państwami członkowskimi umożliwiającymi wymianę handlową. Dla części badanych scenariusz jest jednak mało realny – brak wiary w to, że UE poszłaby na takie ustępstwa w przypadku opuszczenia strefy przez Polskę.**

Na perspektywę wyjścia z UE najlepiej reagowała grupa starszych zwolenników Konfederacji i Kukiz'15 ze Skarżyska-Kamienna.

Scena polityczna jest wyraźnie posegmentowana

- Scena polityczna w Polsce jest podzielona między dwiema partiami: PiS oraz PO.
- Wyraźny jest podział na entuzjastów oraz przeciwników Unii Europejskiej, co jest spójne z podziałem na polityczną lewicę i prawicę.

Zwolennicy Unii Europejskiej	Eurosceptycy
<ul style="list-style-type: none">• Platforma Obywatelska• Nowoczesna• Wiosna• Sojusz Lewicy Demokratycznej	<ul style="list-style-type: none">• Prawo i Sprawiedliwość• Kukiz'15• Konfederacja Korwin Braun Liroy Narodowcy uznawana za partię antysystemową – wyraźnych przeciwników UE.

Polskie Stronnictwo Ludowe postrzegane jako partia nie mająca wyrazistego stosunku do UE, otwarta na wejście w koalicję z każdym zwyciężskim ugrupowaniem.

Konfederacja jedyną siłą postrzeganą jako Poplexitowa

Konfederacja Korwin Braun Liroy Narodowcy postrzegana jest jako jedyna partia, która chciałaby doprowadzić do rzeczywistego wyjścia Polski z UE.

Koalicja posiada wizerunek najbardziej antyunijnej partii głównie za sprawą Ruchu Narodowego oraz Janusza Korwin-Mikke (słowa o potrzebie zniszczenia Unii Europejskiej od środka).

Postrzeganie Konfederacji

- **Konfederacja Korwin Braun Liroy Narodowcy** postrzegana jest jako wyraźnie antysystemowa koalicja skupiająca wiele rozpoznawalnych postaci. Nie posiadająca jednak sprecyzowanego programu wyborczego i innego mocnego wyróżnika oprócz chęci opuszczenia przez Polskę UE.
- **W Konfederacji wyraźne są dwa skrzydła:**
 - **Patriotyczne** – związane z Ruchem Narodowym oraz osobami Grzegorza Brauna i Marka Jakubiaka.
 - **Wolnorynkowe** – na czele z Januszem Korwin-Mikke, do którego należy również Jacek Wilk i Sławomir Mentzen.
- **Do liderów, którzy są ocenieni relatywnie najlepiej należą:**
 - **Marek Jakubiak** – znany i duży przedsiębiorca, właściciel browaru Ciechan, który odszedł z partii Kukiz'15. Panuje silne przekonanie, że dzięki dobrej sytuacji finansowej, Jakubiak nie przyszedł do polityki, aby zarobić, a zrobić coś dla kraju.
 - **Piotr Liroy-Marzec** – zaskakująco dobrze oceniany. Kojarzony od lat z postulatem legalizacji medycznej marihuany. Wcześniejsza kariera muzyczna nie stanowi dla badanych bariery – wręcz przeciwnie bywa uznawana za atut – „raperzy to szczerzy ludzie”. Dodatkowo w Skarżysku-Kamienna duża sympatia wynikająca z pochodzenia Liroya z Województwa Świętokrzyskiego.
 - **Istnieje widoczny brak siły przebicia Ruchu Narodowego oraz Konfederacji, który zdaniem badanych spowodowany jest brakiem swoich mediów** – badani dekodują główne kanały telewizji jako siłę propagandową największych partii:
PiS → TVP oraz PO → TVN.

Wypowiedzi medialne świadczące o sympatii do rządów rosyjskich dystansują.
Rekomendujemy, aby unikać w mediach wypowiedzi świadczących o sympatii w stosunku do Rosji.

Konfederacji brakuje jednak programu dla Polski

Brak znajomości programu politycznego Konfederacji rodzi przekonanie, że jedynym wspólnym postulatem sił wchodzących w skład Konfederacji jest chęć doprowadzenia do wyjścia Polski z Unii Europejskiej.

Wydaje się, że na chwilę obecną to zbyt mało, by skutecznie zachęcić Polaków do zagłosowania Konfederację.

Istnieje potrzeba poznania całościowego programu wyborczego Konfederacji.

” Żeby myśleć o wyjściu Polski z Unii Europejskiej, najpierw musiałabym znać dokładny program partii na przyszłość. A nie, że wyjdziemy, a potem jakoś to będzie...
Kobieta, starsi zwolennicy Konfederacji/Kukiz'15, Skarżysko-Kamienna

Ruchowi Narodowemu brakuje jednak programu dla Polski

Brak znajomości programu politycznego Konfederacji rodzi przekonanie, że jedynym wspólnym postulatem sił wchodzących w skład Konfederacji jest chęć doprowadzenia do wyjścia Polski z Unii Europejskiej.

Obecny obraz Konfederacji to zbiór

- Wolnego rynku
- Zaostrzenia aborcji

Wydaje się, że na chwilę obecną to zbyt mało, by skutecznie zachęcić Polaków do zagłosowania Konfederację.

Istnieje potrzeba poznania programu wyborczego Konfederacji.

”

Żeby myśleć o wyjściu Polski z Unii Europejskiej, najpierw musiałabym znać dokładny program partii na przyszłość. A nie, że wyjdziemy, a potem jakoś to będzie...

Kobieta, starsi zwolennicy Konfederacji/Kukiz'15, Skarżysko-Kamienna

Zapraszam do kontaktu

MAREK GRABOWSKI

MAREK.GRABOWSKI@SOCIALCHANGES.PL

WWW.HEADBALANCE.PL

+48 609 856 713

Social Changes sp. z o.o

NIP: 5242767305

Wysokość kapitału zakładowego: 97 500,00 PLN